

XV KONKURS KULTURY KLASYCZNEJ

dla uczniów szkół podstawowych z terenu województwa mazowieckiego
rok szkolny 2019/2020

REGULAMIN

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz U. 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r., poz. 610);

Inicjatorzy i organizator XV Konkursu Kultury Klasycznej (XV KKK) zwracają się do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych, których pragną zafascynować antykiem i średniowieczem, a także nowożytną i współczesną recepcją wypracowanego wówczas kanonu kultury klasycznej. Chcemy umożliwić uczniom szkół podstawowych poprzez udział w KKK poznanie istoty kultury będącej fundamentem cywilizacji europejskiej.

Pragniemy, aby młodzież w zakresie kanonu kultury klasycznej:

- **znała podstawowe treści i składniki kultury antycznej oraz rozumiała najistotniejsze zagadnienia w kulturze antycznej;**
- **zapoznała się z twórczością najwybitniejszych autorów i ich dziełami dostępnymi w języku polskim, żeby mogła odnajdywać to, co kiedyś było wspólne i jednoczyło narody Europy;**
- **zapoznała się z wybranymi opracowaniami, które umożliwiają głębsze poznanie kanonu kultury klasycznej;**
- **umiała wskazać ciągle aktualny dorobek kultury klasycznej, który trwa jako trzon norm i wartości strzegących człowieka, jego bezpiecznego i godnego życia.**

Organizatorzy

- **Konkurs Kultury Klasycznej dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych - zwany dalej KKK - jest konkursem interdyscyplinarnym organizowanym na zlecenie Mazowieckiego Kuratora Oświaty.**
- **Inicjatorem KKK dla uczniów szkół podstawowych jest Polskie Towarzystwo Filologiczne Koło Warszawskie.**

- Zadania związane z przeprowadzeniem KKK realizuje Wojewódzka Komisja Konkursu Kultury Klasycznej powołana przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty na wniosek Prezesa Koła Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Filologicznego.
- Przebieg Konkursu koordynuje Sekretarz Wojewódzkiej Komisji Konkursu Kultury Klasycznej.

Uczestnicy

W KKK mogą wziąć udział uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych z terenu województwa mazowieckiego. Udział w konkursie jest dobrowolny.

Cele konkursu:

1. KKK służy zintegrowaniu tych celów edukacyjnych, zadań, treści i osiągnięć szkoły podstawowej, które są związane z dorobkiem kultury śródziemnomorskiej. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej wyszczególnia je w różnym zakresie i często powtarza niezależnie od siebie w tematyce kilku przedmiotów (m.in. historia i język polski).
2. KKK rozwija zainteresowanie uczniów tradycją europejską opartą na kulturze śródziemnomorskiej, wskazuje na kanony kultury klasycznej przydatne w ukierunkowaniu i wyborze drogi życiowej i w działalności intelektualnej.
3. KKK przyczynia się do tworzenia interdyscyplinarnej postawy, która między innymi poprzez uświadomienie roli łaciny jako wspólnej podstawy językowej sprzyja lepszemu przyswojeniu słownictwa i terminologii naukowej występujących w nauczaniu.

Motto Konkursu:

**ANTIQUITAS MAGISTRA ET AMICA NOSTRA -
STAROŻYTNOŚĆ NASZA MISTRZYNI I PRZYJACIÓŁKA**

Tematyka konkursu:

Tematyką **XV Konkursu Kultury Klasycznej** dla uczniów szkół podstawowych jest:
**AMICITIA ETIAM POST MORTEM DURAT
PRZYJAŹŃ TRWA TAKŻE PO ŚMIERCI**

Zakres treści KKK:

1. Dorobek kultury klasycznej i jej recepcja.
2. Starożytna refleksja nad człowiekiem i jej kontynuacje.
3. Wizja świata i człowieka w wybranych utworach i fragmentach utworów literatury antycznej.
4. Wzory osobowe i wskazania moralne w starożytności i w tradycji europejskiej (antycznej i biblijnej).
5. Żywa tradycja kultury klasycznej jako składnik tożsamości kulturowej, narodowej i patriotyzmu.
6. Mądrość życiowa i treści filozoficzne zawarte w sentencjach grecko-łacińskich, ich recepcja i zastosowanie w literaturze, historii i kulturze nowożytnej, a szczególnie w kulturze

polskiej.

7. Wpływ języków klasycznych na języki nowożytne, w szczególności na język polski.

Literatura:

STOPIEŃ SZKOLNY

ORESTES I PYLADES, CZYLI O PRZYJAŹNI BOHATERÓW MITOLOGICZNYCH I BIBLIJNYCH

1. Arystoteles *Etyka Nikomachejska* ks.VIII
2. Biblia: I Sam 17-20 - Dawid i Jonatan
J 11, 1-44-Jezus i Łazarz
3. Epigramaty, anegdoty i utwory liryczne autorów greckich i rzymskich – wybór
4. P. Grimal *Słownik mitologii greckiej i rzymskiej* - wybrane hasła (Argonauci, Amazonki, Charyty-Gracje, Hiacynt, Kadmos i jego drużyna, Kastor i Polluks, Muzy)
5. Homer *Iliada* – wybrane fragmenty ks. XVIII
6. Horacy *Pieśni* ks.IV,7
7. Z. Kubiak *Mitologia Greków i Rzymian* ,Warszawa 1997, rozdz. Dzieje heroiczne - Tezeusz i Pejritoos, Bój centaurów i Lapidów str.415-416 oraz Elektra i Orestes, Tułaczka Orestesa str. 524 - 525
8. Owidiusz *Tristia* I, 5
9. J. Pazgan *Przyjaźń w refleksji filozoficznej* w ‘Perspectiva Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne Rok II 2003 Nr 1’ – artykuł dostępny w pliku PDF
10. Plutarch *Żywoty równoległe*, Warszawa 2004 -Tezeusz30,31, 35,1
11. Wergiliusz *Eneida* wybrane fragmenty ks.VIII,X, XI

Uczestnicy otrzymają też plik zawierający źródła ikonograficzne, zestaw sentencji łacińskich oraz zestaw powiedzeń i terminów związanych z tematyką Konkursu np.: patron, klient, amicus populi Romani, collega, tyranobójcy, filomaci, filareci, westalki.

Lektury dla nauczycieli:

1. Arystoteles *Etyka Eudemejska* ks. VII
2. Arystoteles *Etyka Wielka* ks. II rozdz. 11- 17
3. Cynceron *O przyjaźni* tekst dostępny także w zbiorze *Pisma filozoficzne* tegoż autora

Struktura

KKK jest konkursem jednostopniowym i obejmuje **stopień szkolny**

Stopień szkolny przeprowadza **Szkolna Komisja KKK**. Szkolną Komisję powołuje dyrektor szkoły podstawowej. Do składu Komisji należy powołać co najmniej trzech nauczycieli. Jeżeli w szkole, do której uczeń uczęszcza nie organizuje się Konkursu, wówczas uczeń może do niego przystąpić w innej szkole podstawowej wskazanej przez dyrektora.

Stopień szkolny składa się z dwóch części.

Część pierwsza stopnia szkolnego:

W tej części uczeń samodzielnie w domu przygotowuje pracę pisemną na temat podany przez Wojewódzką Komisję KKK (WK KKK).

Prace pisemne uczniów ocenia Wojewódzka Komisja KKK.

Część druga stopnia szkolnego:

W tej części uczeń rozwiązuje w **dn. 19 listopada 2019 r.** test w warunkach kontrolowanych przez Szkolną Komisję KKK.

Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych dotyczących:

- wiedzy o antyku (w zakresie zalecanym przez podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej – informacja w załączniku nr I);
- wybranych fragmentów tekstów, sentencji i zwrotów łacińskich wskazanych przez Komisję Wojewódzką KKK

W drugiej części stopnia szkolnego uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami dotyczącymi zagadnień wskazanych w szczegółowym zakresie wymagań KKK, który będzie przesłany szkołom po otrzymaniu przez Wojewódzką Komisję zgłoszenia szkoły.

Czas na napisanie testu wynosi 90 minut.

Test sprawdza i przyznaje punkty zgodnie z modelem oceniania opracowanym przez WK KKK Szkolna Komisja KKK. Prace testowe uczniów są kodowane. Rozkodowywanie prac następuje po ich sprawdzeniu i przyznaniu punktów.

Przewodniczący Szkolnej Komisji KKK sporządza protokół zawierający listę wszystkich uczestników stopnia szkolnego KKK wraz z punktami uzyskanymi z testu. Szkolna Komisja KKK przesyła do WK KKK protokół oraz zakodowane prace pisemne tylko tych uczestników, którzy uzyskali z testu określoną w kluczu liczbę punktów.

Uczestnicy, którzy uzyskali co najmniej 85 % punktów za prace wykonane w I stopniu KKK (samodzielna praca pisemna i test), otrzymują tytuł finalisty XV Konkursu Kultury Klasycznej.

Uczniowi przysługuje prawo odwołania się od decyzji Wojewódzkiej Komisji KKK do przewodniczącego Komisji w terminie 7 dni od ogłoszenia wyników.

Uprawnienia finalistów oraz zaświadczenia dla nauczycieli:

a/ Finaliści otrzymują stosowne zaświadczenia, wydane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

b/ Finaliści otrzymują uprawnienia określone w przepisach prawa oświatowego.

c/ Wojewódzka Komisja KKK może wydawać dyplomy oraz przyznawać finalistom nagrody rzeczowe ufundowane przez osoby prawne bądź fizyczne.

d/ Nauczyciele opiekujący się przygotowaniem finalistów otrzymują stosowne zaświadczenia podpisane przez Przewodniczącego Koła Warszawskiego PTF oraz Przewodniczącą Komisji Wojewódzkiej KKK.

Terminarz Konkursu Kultury Klasycznej

Terminarz Konkursu KKK ustala Wojewódzka Komisja KKK.

Podane terminy przesyłania list uczestników konkursu i prac konkursowych są nieprzekraczalne - liczy się data stempla pocztowego lub data wysłania listu pocztą elektroniczną.

wrzesień 2019 r.

- ogłoszenie Regulaminu Konkursu.

do 15 października 2019 r.

– szkoły zgłaszają do Wojewódzkiej Komisji KKK pocztą elektroniczną na niżej podany adres swój akces (listę uczestników wraz z nazwiskiem opiekuna, adresem szkoły, telefonem, faksem, adresem elektronicznym)

m.poszepczynska@uw.edu.pl (temat: XV KKK)

październik 2019 r.

– Wojewódzka Komisja KKK przesyła pocztą elektroniczną szczegółowe zadania konkursowe (min. temat pracy pisemnej) wraz z materiałami dotyczącymi I stopnia.

STOPIEŃ - SZKOLNY:

do 14 listopada 2019 r. (czwartek)

– szkoły otrzymują koperty, zawierające zadania drugiej części stopnia szkolnego (test i kryteria oceniania). Kopertę z testami należy otworzyć dopiero w dniu rozpoczęcia zawodów szkolnych.

19 listopada 2019 r. (wtorek)

– Szkolna Komisja KKK przeprowadza drugą część stopnia szkolnego;
– po przeprowadzeniu drugiej części stopnia szkolnego Szkolna Komisja KKK przesyła organizatorom protokół zawierający listę wszystkich uczestników stopnia szkolnego KKK wraz z punktami uzyskanymi z testu oraz zakodowane prace pisemne tylko tych uczestników, którzy uzyskali z testu określoną w kluczu liczbę punktów;

22 listopada 2019 r. (piątek)

– ostateczny termin wysłania protokołu oraz prac pisemnych do organizatorów na podany poniżej adres; liczy się data stempla pocztowego;

Koło Warszawskie PTF
Instytut Filologii Klasycznej UW
Krakowskie Przedmieście 1,
00-047 Warszawa
z dopiskiem:
XV KONKURS KULTURY KLASYCZNEJ;

do 18 grudnia 2019 r. (środa)

– Wojewódzka Komisja KKK przesyła do szkół pocztą elektroniczną wyniki eliminacji oraz listę uczniów, którzy uzyskali tytuł finalisty.

Informacje dodatkowe

1. Wojewódzka Komisja KKK pozyskuje sponsorów i darczyńców.
2. Wojewódzka Komisja KKK nawiązuje współpracę z organami prowadzącymi szkoły i udziela pomocy merytorycznej szkołom w przygotowaniu uczniów do KKK.
3. Każda szkoła zgłaszająca udział w KKK otrzyma pomocnicze materiały konkursowe przygotowane przez Wojewódzką Komisję KKK.
4. Wojewódzka Komisja KKK – w miarę swoich możliwości – zorganizuje spotkania dla zainteresowanych uczniów i ich opiekunów, w tym specjalne wykłady członków Koła Warszawskiego PTF oraz innych Gości.
5. Informacje o KKK zostaną przekazane wszystkim szkołom podstawowym z terenu województwa mazowieckiego poprzez:
 - stronę internetową Kuratorium Oświaty w Warszawie www.kuratorium.waw.pl zakładka-Rodzice i Uczniowie – Konkursy i Olimpiady-Konkursy tematyczne i interdyscyplinarne;
 - stronę internetową Instytutu Filologii Klasycznej Uniwersytetu Warszawskiego: www.ifk.uw.edu.pl
6. Dodatkowych informacji o Konkursie udziela Sekretarz Wojewódzkiej Komisji KKK mgr Maria Poszepczyńska. m.poszepczynska@uw.edu.pl , tel.dom. 22-667-77-57.

Zalecana forma przygotowania do KKK:

Formą pomocniczą przygotowania uczniów do KKK w szkole mogłoby być koło kultury klasycznej
(oferta sformułowana powyżej w pkt.4 dotyczyłaby również takiego koła zainteresowań)

Przewodnicząca Komisji Wojewódzkiej
Konkursu Kultury Klasycznej
mgr Grażyna Kania

Załącznik nr I

Zagadnienia konkursowe zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (MEN):

a. Kultura polska na tle tradycji europejskiej:

Dostrzeżenie w kulturze antycznej korzeni tożsamości kulturowej Polski i Europy.

Ułatwienie rozumienia i stosowania popularnych zwrotów, sentencji, powiedzeń i wyrażeń łacińskich, z czasów starożytnych i późniejszych, obecnych w kulturze i języku polskim.

Ułatwienie w posługiwaniu się terminologią współczesną opartą na językach klasycznych i nowożytnych.

b. Etyka:

Kształtowanie wrażliwości moralnej.

Przykłady podstawowych i ponadczasowych prawd filozoficznych jako części duchowego dziedzictwa ludzkości.

Umiejętność przedstawienia dokonań filozoficznych Sokratesa, Platona i Arystotelesa.

c. Historia:

Cywilizacje starożytne – dorobek kultury i jego trwałość (Grecja, Rzym).

Rozpoznawanie miejsca człowieka w czasie historycznym, jego relacji z przyrodą, społecznością lokalną, ojczyzną, kręgiem kulturowym, innymi narodami i religiami.

Interpretacja różnego rodzaju źródeł historycznych.

d. Język polski:

Odbiór tekstów kultury: Posługiwanie się w sposób naturalny i funkcjonalny w trakcie rozważania problematyki utworów poznanymi pojęciami i terminami literackimi i kulturowymi.

Dostrzeżenie uniwersalności doświadczeń, przemyśleń, uczuć i aspiracji wpisanych w dzieła z różnych okresów i kręgów kulturowych (zwłaszcza tradycji biblijnej, antycznej, dworsko-rycerskiej, patriotycznej, społecznikowskiej).

Załącznik nr II

Temat przewodni XV KKK:

**AMICITIA ETIAM POST MORTEM DURAT
PRZYJAŹŃ TRWA TAKŻE PO ŚMIERCI**

Załącznik nr III

Skład Wojewódzkiej Komisji KKK

Przewodnicząca Komisji KKK:

**mgr Grażyna Kania - filolog klasyczny, wicedyrektor XXXIII LO
im. M. Kopernika w Warszawie**

Sekretarz Komisji KKK:

mgr Maria Poszepczyńska - filolog klasyczny, nauczyciel akademicki UW

Członkowie Wojewódzkiej Komisji KKK:

dr Jan Kwapisz – filolog klasyczny, nauczyciel akademicki UW

**prof. dr hab. Barbara Milewska –Ważbińska – filolog klasyczny, nauczyciel
akademicki UW**

mgr Agnieszka Puchala – nauczyciel języka łacińskiego i wiedzy o kulturze

mgr Joanna Pudzianowska – nauczyciel języka łacińskiego

Opieka merytoryczna:

Prezes Koła Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Filologicznego –

dr Jan Kwapisz

Załącznik nr IV

ZGODA RODZICÓW/ PRAWNYCH OPIEKUNÓW DZIECKA

.....
Imię i nazwisko dziecka

.....
Klasa

.....
Nazwa i adres szkoły

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że wyrażam zgodę na udział mojej córki/mojego syna w **XV Konkursie Kultury Klasycznej** organizowanym przez Koło Warszawskie Polskiego Towarzystwa Filologicznego na zlecenie Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Znam i akceptuję zapisy *Regulaminu konkursu interdyscyplinarnego dla uczniów szkół podstawowych województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2019/2020.*

W związku z powyższym wyrażam zgodę na publikowanie na stronach internetowych organizatora danych osobowych oraz wyników uzyskanych przez moją córkę/mojego syna na poszczególnych etapach konkursu.

Ponadto potwierdzam, że zapoznałem się z informacją dotyczącą przetwarzania przez Koło Warszawskie Polskiego Towarzystwa Filologicznego oraz Mazowieckiego Kuratora Oświaty danych osobowych mojego dziecka (oraz moich) w związku z jego udziałem w konkursie – zgodnie z art. 13 RODO.

.....
nazwa konkursu/konkursów

.....
(czytelnie imię i nazwisko rodzica/-ów/ prawnego/-ych opiekuna/-ów)

.....
(miejscowość, data)

Podstawa prawna:

Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO)

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

(adresowana do rodzica/opiekuna prawnego dziecka biorącego udział w konkursie interdyscyplinarnym województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2019/2020).

Na podstawie art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO):

1. Administrator danych osobowych Pani/Pana dziecka (oraz Pani/Pana): Wojewódzka Komisja Konkursu Kultury Klasycznej powoływana przez Koło Warszawskie Polskiego Towarzystwa Filologicznego działające przy Instytucie Filologii Klasycznej UW, ul. Krakowskie Przedmieście 1, 00-047 Warszawa, tel. 22 55 20 166, adres strony internetowej: www.ifk.uw.edu.pl

2. Inspektor ochrony danych: iod@adm.uw.edu.pl

3. Cel i podstawa prawna przetwarzania danych osobowych:

- a) udział w konkursie przedmiotowym Pani/Pana dziecka;
- b) art. 6 ust. 1 lit. c RODO - wypełnienie obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze wynikającego z Rozporządzenia MENiS z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125, z 2009 r. Nr 126, poz. 1041, z 2014r. poz. 1290 oraz z 2017 r. poz. 1580) w związku ze zleceniem Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

4. Dane osobowe Pani/Pana dziecka oraz Pani/Pana:

- a) nie będą przekazywane do państw trzecich;
- b) mogą być udostępniane podmiotom i organom upoważnionym do ich przetwarzania:
 - na podstawie odpowiednich przepisów prawa,
 - na podstawie zawartej z Administratorem umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych;

Potencjalne kategorie odbiorców to:

- instytucja nadrzędna: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego,
- instytucje współpracujące z Administratorem Danych w zakresie prawa oświatowego bądź organizacji Konkursu: Kuratorium Oświaty w Warszawie, Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- szkoła macierzysta Pani/Pana dziecka,
- inne podmioty przetwarzające dane na wyłączne polecenie Administratora Danych, które na podstawie odrębnej umowy są zobowiązane do ochrony powierzonych im do przetwarzania danych.

c) będą przetwarzane do czasu cofnięcia zgody na ich przetwarzanie.

5. Przysługujące Pani/Panu prawa na podstawie RODO:

- a) prawo dostępu do swoich danych osobowych (art. 15), do ich sprostowania (art. 16), ograniczenia przetwarzania (art. 18);
- b) prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

6. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne do udziału Pani/Pana dziecka w konkursie.

7. Podane dane osobowe nie będą służyć do monitorowania zachowania celem zautomatyzowanego podejmowania decyzji lub profilowania.